

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУСПІЛЬНА ГЕОГРАФІЯ КАРПАТО-ПОДІЛЬСЬКОГО РЕГІОНУ»

Компонента освітньої програми – *вибіркова* (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Регіональний розвиток і просторове планування
Спеціальність	С 6 Географія та регіональні студії
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика та інформація
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Джаман Василь Олексійович, доктор географічних наук, професор, професор кафедри географії України та регіоналістики https://geoukr.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobotnyky/dzhaman-vasyl-oleksiiovych/
Контактний тел.	+380 95 87 58 881
E-mail:	v.dzhaman@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	
Консультації	вівторок, 10.00 – 11.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Суспільна географія Карпато-Подільського регіону» належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін за освітнім рівнем «магістр», що пропонується в рамках циклу професійної підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти на першому році навчання. Вона забезпечує формування у студентів професійно-орієнтованої компетентності системного регіонального суспільно-географічного вивчення проблем раціонального використання природних ресурсів і формування господарського комплексу Карпато-Подільського регіону та спрямована на засвоєння теоретичних і практичних знань про особливості територіальної організації продуктивних сил і суспільства загалом, раціонального використання природних ресурсів, взаємодії природи і суспільства в системі «Природа – Людина – Господарство», вдосконалення вмінь та навичок регіональних досліджень набутих під час вивчення дотичних дисциплін за освітнім рівнем «бакалавр».

Мета: глибоке і всебічне суспільно-географічне вивчення території Карпато-Подільського регіону України, сформувані цілісне світобачення про свій край, можливості та особливості його розвитку, з'ясувати місце регіону в

загальнодержавному та світовому суспільстві.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. Суспільно-географічне положення і політико-географічні риси Карпато-Подільського регіону. Природні умови і ресурси. Населення і системи розселення.	
Тема 1	Вступ. Суспільно-географічне положення і політико-географічні риси Карпато-Подільського регіону.
Тема 2	Природні умови і ресурси Карпато-Подільського регіону.
Тема 3	Географія населення і розселення Карпато-Подільського регіону. Національний склад населення і його просторові особливості. Географія міграцій населення. Проблеми зайнятості трудових ресурсів.
Тема 4	Історичні особливості розвитку господарського комплексу Карпато-Подільського регіону.
МОДУЛЬ 2. Соціально-економічна географія Карпато-Подільського регіону. Суспільно-географічне районування. Зовнішні зв'язки.	
Тема 5	Проблеми розвитку господарства і причини економічної кризи.
Тема 6	Географія промисловості. Електроенергетика. Гірничо-видобувна промисловість. Металургійне виробництво. Машинобудування. Хімічне виробництво. Деревообробка. Промисловість будівельних матеріалів. Легка і харчова промисловість.
Тема 7	Сільське господарство. Лісове господарство. Рибне господарство. Мисливство.
Тема 8	Соціальна географія Карпато-Подільського регіону.
Тема 9	Територіальна організація господарства. Характеристика соціально-економічних районів і мікрорайонів Карпато-Подільського регіону.
Тема 10	Зовнішні зв'язки Карпато-Подільського регіону.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Методи навчання:
<ul style="list-style-type: none">• словесні методи (лекція, співбесіда, консультація, дискусія, тощо),• практичні заняття,• наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали, тощо),• робота з книгою: навчально-методичною, науковою,• електронне та інтерактивне онлайн-навчання (мультимедійні, дистанційні),• самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Методи контролю.

Контроль знань студентів ґрунтується на здійсненні поточного і підсумкового

контролю при застосуванні таких способів діагностики, як практичні і самостійні роботи, тестування, індивідуальні завдання, письмове і усне опитування. *Поточний контроль* здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Модульний контроль проводиться у вигляді письмового фронтального опитування.

Форма *підсумкового контролю* - залік, що полягає в оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі відповідей на підсумковому модулі, результатів виконання ним певних видів робіт.

Методами контролю є: усний, письмовий (розгорнута відповідь), тестовий, графічний при застосуванні індивідуальної та фронтальної перевірки знань, умінь і навичок студентів.

1. Контроль засвоєння *лекційного і самостійно опрацьованого* теоретичного матеріалу здійснюється на основі модульного (письмового) фронтального опитування, в тому числі – тестування.

2. Контроль засвоєння знань та набуття умінь і навичок при виконанні *практичних робіт* здійснюється шляхом їх поточної перевірки.

3. Контроль виконання *індивідуальних завдань* здійснюється за бажанням студентів, як додаткових (необов'язкових для виконання всіма студентами) науково-дослідницьких завдань шляхом оцінювання виконаних рефератів та усного індивідуального захисту результатів дослідження.

Розподіл балів, які отримують студенти.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни (до 100 балів) є сумою оцінок компетентностей (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності, за виконанні ІНДЗ та контрольний модуль (залік). Максимальна кількість балів, яку може отримати студент до заліку, у сумі становить 60 балів. Інші 40 балів відводиться на підсумковий модуль (залік). Питання *самостійної роботи* включені до завдань модульного контролю і оцінюються при модульному контролі. Додатково студент може отримати до 10 балів за виконання ІНДЗ. Підсумкова оцінка виставляється за сумою всіх отриманих балів згідно шкали оцінювання. При цьому в заліковій відомості зазначається сумарна кількість набраних балів, оцінка за шкалою ECTS і оцінка за національною шкалою.

Шкала оцінювання

Поточне опитування, тестування та самостійна робота	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1	
T 1	4
T 2	8
T3	12
T 4	6
Сума	30

Змістовий модуль 2	
T 5	3
T 6	6
T 7	6
T 8	6
T 9	5
T 10	4
Сума	30
Залік	40
Всього	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	відмінно
Зараховано	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Зараховано	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незараховано	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання)

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriiia-fedkovycha/>

- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriiia-fedkovycha/>

ЛІТЕРАТУРА

Обов'язкова література:

1. Кузишин А. В. Регіональна географія України: курс лекцій. – Тернопіль: Вектор, 2012. – 340 с.
2. Мезенцева Н. І., Мезенцев К. В. Суспільно-географічне районування України: Навчальний посібник. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2000. – 228 с.
3. Заставний Ф.Д. Географія України: у 2-х книгах. – Львів: Світ, 1994. -472 с.
4. Соціально-економічна географія України / За ред. Шаблія О.І. – Львів: Світ, 2000. - 680 с.
5. Паламарчук М.М., Паламарчук О.М. Економічна і соціальна географія України з основами теорії. – К.: Знання, 1998. - 415 с.
6. Барановський М.О. Економічна та соціальна географія України: реальний сектор економіки. – Ніжин: Видавець Лисенко М. М., 2018. - 376 с.
7. Економічна і соціальна географія України (матеріали для практичних і семінарських занять) / Жупанський Я., Березка І., Джаман В. та ін. – Тернопіль, 1998. - 318 с.
8. Національний атлас України / Наук. ред. Л. Г. Руденко. – К.: ДНВП “Картографія”, 2007. - 840 с.

Додаткова література:

1. Джаман В.О. Регіональні системи розселення: демогеографічні аспекти. – Чернівці: Рута, 2003. -392 с.
2. Заставний Ф.Д. Демографічні втрати населення України. Голодомори, війни, еміграції. – Львів: Видав. ЛНУ, 2003. -130 с.
3. Статистичний щорічник України за 2021 рік. (Державна служби статистики України). – Житомир: ТОВ “Бук-друк”, 2022.
4. Жупанський Я.І., Джаман В.О., Сухий П.О., Круль В.П. Економічна і соціальна географія України (матеріали для практичних та індивідуальних робіт і вказівки до їх виконання). – Чернівці: ЧДУ, 1993. – 148 с.
5. Географія України (матеріали для практичних і семінарських занять та вказівки до їх виконання) / Жупанський Я., Березка І., Джаман В. та ін. – Тернопіль, 1997. -403 с.
6. Джаман В.О., Мручковський П.В., Джаман Я.В. Етногеографія Західноукраїнського регіону: Монографія. – Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2020. – 240 с.
7. Проблеми соціально-економічної географії Західного регіону України. – К.: ІСДО, 1993.